

สศท. นำโดยนางสาวณฤดี ภูรัตนรักษ์ ผอ. สผ. รักษาการแทน ผอ. สศท. จัดงานประชุมเสวนา “sacit Craft Power” sacit The Future of Craft : Guru Panel ณ Eastin Grand Hotel พญาไท กรุงเทพฯ ในวันพุธที่ 8 พฤษภาคม 2567

โดยมี Guru Panel จำนวน 9 ราย ร่วมประชุมเสวนา ประกอบด้วย

1. ดร. สิริกร มณีรินทร์ : ที่ปรึกษาของคณะกรรมการ สศท./ผู้อำนวยการสถาบันช่างศิลป์ท้องถิ่น สำนักบริหารวิทยสถาน สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย
2. ศาสตราจารย์เกียรติคุณวิบูลย์ ลี้สุวรรณ : ราชบัณฑิต ประเภทวิจิตรศิลป์ สาขาจิตรกรรม ราชบัณฑิตยสภา
3. ครูมีชัย แต่สุจริยา : ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์/ครูศิลป์ของแผ่นดินปี 2559 (ผ้าทอกาบบัว)
4. หม่อมหลวงภาวิณี สันติศิริ สุขสวัสดิ์ : ผู้เชี่ยวชาญด้านงานออกแบบ
5. รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาวี ศิรินคราภรณ์ : อาจารย์ประจำภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
6. ดร.ไพโรจน์ พิทยเมธี : อาจารย์ประจำภาควิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร/ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเรื่องการนำศิลปะไทยต่อยอดสู่การออกแบบร่วมสมัย และเรื่องสีโทโทน
7. นายอาสา ผิวขำ : ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาธุรกิจและนวัตกรรม
8. นายพิริรัตน์ วงษ์สุทินวัฒนา : หัวหน้างานยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชน สำนักท่องเที่ยว โดยชุมชน
9. นางชลดา สิทธิวรรณ : ผู้อำนวยการกลุ่มงานอำนวยการด้านนโยบาย และแผนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์การจัดงานประชุมเสวนา “sacit Craft Power” sacit The Future Craft : Guru Panel ได้แรงบันดาลใจจากวิสัยทัศน์ของ สศท. “สืบสาน สร้างสรรค์ ส่งเสริม งานศิลปหัตถกรรมไทยทุกมิติ อย่างยั่งยืน” สศท. ต่อยอดในเรื่องการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการพัฒนา การประกอบอาชีพเพื่อสร้าง ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมไทย ขอยั่งยืน รวมไปถึงการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมไทยด้วยความคิดสร้างสรรค์ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมไทย นอกจากนี้ยังเป็นการสืบสาน ยกย่อง เชิดชู รักษา พัฒนา และเผยแพร่ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ที่เกี่ยวกับภูมิปัญญางานศิลปหัตถกรรมไทยให้เกิดการแพร่หลายในระดับสากล ยกชูคุณค่าของศิลปหัตถกรรมไทยให้เข้าไปอยู่ในใจผู้บริโภค และสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ สร้างผู้ซื้อ พัฒนาผู้ทำ

Craft Power : พลังแห่งศิลปหัตถกรรมไทย

แนวทางสู่การสร้างสรรค์พลังแห่งศิลปหัตถกรรมไทยสู่การเป็นรากฐานทางสังคม และเศรษฐกิจ ที่มั่นคง รวมถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาดั้งเดิม ไปพร้อม ๆ กับการสร้างองค์ความรู้เชิงศิลปหัตถกรรมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ภายใต้แนวคิดที่ร่วมสมัย ส่งเสริมบทบาทของผู้คนในแวดวงศิลปหัตถกรรม อาทิ ครูศิลป์ของแผ่นดิน ครูช่างศิลปหัตถกรรม ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม สมาชิก สศท. ผู้ผลิตงานศิลปหัตถกรรม นักออกแบบ และผู้บริโภค เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของ สศท. โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. Unseen Craft : แรงบันดาลใจใหม่จากศิลปหัตถกรรมไทยที่ยังไม่เคยเห็น

1.1 จัดการองค์ความรู้ของผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมไทยที่กำลังจะสูญหาย : การออกสำรวจ เสาะหา และจัดการองค์ความรู้ของครูศิลป์ของแผ่นดิน ครูช่างศิลปหัตถกรรม ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม รวมทั้งงานศิลปหัตถกรรมในชุมชนต่าง ๆ ที่กำลังค่อย ๆ เลือนหายไป เป็นหนึ่งในพันธกิจที่สำคัญของ สศท. โดยการจัดเก็บเรื่องราวของวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงกระบวนการผลิตของงานศิลปหัตถกรรมไทยในอดีตมา ออกต่อ เป็นความตั้งใจที่จะยกชูคุณค่า และสร้างความตระหนักรู้ให้เห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมไทยที่ยังคง มีคุณค่าจวบจนถึงทุกปัจจุบัน

1.2 เผยแพร่เรื่องราวคุณค่าของภูมิปัญญาที่คนยุคใหม่ไม่เคยเห็น : การเดินทางไปค้นเจองานศิลปหัตถกรรม และผู้สร้างสรรค์งานศิลปหัตถกรรมไทยอันทรงคุณค่าที่ดำรงอยู่อย่างถ่อมตน และไม่ถูกพบเห็น มากเท่าที่ควร ถือเป็นอัตลักษณ์อันแสนพิเศษแห่งแรงบันดาลใจงานศิลปหัตถกรรมไทยทั้ง 9 เครื่องของ สศท.

อันได้แก่ เครื่องไม้เครื่องจักสาน เครื่องดิน เครื่องทอ เครื่องโลหะ เครื่องหนัง เครื่องกระดาษ เครื่องหิน และเครื่องอื่น ๆ ซึ่งเป็นมุมมอง และแนวทางการสร้างสรรค์งานศิลปหัตถกรรมไทยที่สืบทอดมาจากอดีต รุ่นสู่รุ่น ที่น้อยคนนักจะเคยได้สัมผัส สิ่งเหล่านี้ล้วนสร้างแรงบันดาลใจ และเป็นเรื่องราวนำมาบอกเล่าสู่คน รุ่นใหม่ เพื่อเป็นทางเลือก และช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับงานหัตถกรรมไทยอย่างยั่งยืน

1.3 สร้างมูลค่าใหม่จากภูมิปัญญาดั้งเดิมที่กำลังจะถูกลืม : การตกผลึก และนำภูมิปัญญาดั้งเดิม มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่สะท้อนผ่านงานศิลปหัตถกรรมไทยได้เป็นอย่างดี การพิจารณา งานศิลปหัตถกรรมไทยตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ไม่ว่าจะเป็นวัสดุ กระบวนการ และการใช้ งานศิลปหัตถกรรมไทยในอดีตเหล่านี้ ล้วนช่วยสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับงาน ศิลปหัตถกรรมไทยสมัยใหม่ หากรู้จักปรับ และประยุกต์ใช้สิ่งที่ซุกซ่อนอยู่ให้กลับมามีคุณค่า และร่วมสมัยมากขึ้น

2. Thainess : ความเป็นไทยที่ไทยภาคภูมิใจ

2.1 สร้างความภูมิใจในความเป็นไทย : ในยุคสมัยที่โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจะทำให้ คนรุ่นใหม่มองเห็นถึงคุณค่าของศิลปหัตถกรรมไทยย่อมต้องใช้กลยุทธ์ที่ตอบรับกับความนิยมตามยุคสมัย การสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทยจะช่วยสร้างความนิยมในรสนิยมแบบไทย และทำให้คนรุ่นใหม่ นำงานศิลปหัตถกรรมไทยมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไม่เคอะเขิน และมีความภูมิใจที่จะเป็นกระบอกเสียง ส่งต่อประสบการณ์ และเผยแพร่รสนิยมความเป็นไทยนั้นสู่วงกว้างได้อย่างต่อเนื่อง

2.2 สร้างกลยุทธ์เผยแพร่คุณค่าของศิลปะหัตถกรรมไทย : หนึ่งในกลยุทธ์หลัก คือการสร้าง แพลตฟอร์มการเรียนรู้ถึงเรื่องราวเบื้องหลังการทำงานของครุศิลป์ของแผ่นดิน ครูช่างศิลปหัตถกรรม ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม สมาชิก สศท. ผู้ผลิตงานศิลปหัตถกรรมไทย และนักออกแบบ เพื่อสร้างความ ภาคภูมิใจ และความรู้สึกหวงแหนในภูมิปัญญาที่คนรุ่นก่อนได้สั่งสมมา

2.3 สร้างสรรค์ศิลปะหัตถกรรมไทยที่ตอบรับกับสมัยนิยม : การส่งเสริมต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ สู่การออกแบบผลิตภัณฑ์ ศิลปหัตถกรรมไทย ที่ผสมผสานภูมิปัญญาดั้งเดิมเข้ากับนวัตกรรม และเทคโนโลยี กระบวนการผลิตที่ทันสมัยได้อย่างประณีตงดงาม จะช่วยให้เกิดความเคลื่อนไหว และการวิวัฒน์ในแวดวง งานศิลปหัตถกรรมไทยในระยะยาว

3. Crafts Power : สร้างพลังแบบไทยสู่อิทธิพลด้านความคิดระดับโลก

3.1 บทบาทภาครัฐ และภาคเอกชนในการสร้างอิทธิพลด้านความคิด และการยอมรับผ่านค่านิยม และวัฒนธรรม : ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 40 จาก 193 กลุ่มประเทศที่น่าดึงดูด โดยมีค่าคะแนนสูง ด้านค่านิยมของผู้คน วัฒนธรรม และการอนุรักษ์มรดก แต่ทว่าคะแนนด้านการสื่อสารให้ชาวโลกได้เห็นถึงข้อดี ต่าง ๆ ของประเทศไทยนั้นยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง จึงเป็นที่มาของความจำเป็นที่จะต้องให้ ความสำคัญด้านการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนในการสร้างภาพการเป็นผู้มีอิทธิพลในด้านที่มี ชื่อเสียงอยู่แล้ว ได้แก่ผลงานศิลปหัตถกรรมไทยให้ชัดเจนจนมีอิทธิพลระหว่างประเทศได้จริง

3.2 การส่งออกวัฒนธรรมผ่านงานศิลปหัตถกรรมไทย : ถือว่าอุตสาหกรรมศิลปหัตถกรรมไทยนั้น เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมให้ไทยมีพลังดึงดูด และแนวโน้มชาวต่างชาติ ผ่านงานศิลปหัตถกรรมไทย และยังสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจอีกด้วย

3.3 การวัดผลสำเร็จในการสร้างซอฟต์แวร์ : การประเมินความแข็งแกร่ง และมูลค่าของแบรนด์หลักของประเทศ และการใช้ความเห็นของสาธารณะ ค่านิยม สามารถสะท้อนความสำเร็จของซอฟต์แวร์ได้นอกจากนี้ สศท. ยังสามารถวัดความสำเร็จได้จากการสร้างรายได้ และอาชีพของผู้ผลิตงานศิลปหัตถกรรม ตั้งแต่วัตถุดิบทางการเกษตรไปจนถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรม รวมถึงการวัดกระแสความนิยมที่เปลี่ยนจากการซื้อสินค้าอุตสาหกรรมมาเป็นสินค้าทำมือผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

รายงานโดย : ฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรม